

VERTROUWELIJK

Aan
De voorzitter van de Raad van Ministers van Curaçao
De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
21 augustus 2023
Ons kenmerk
Cft 202300073
Pagina
1/3

Uw kenmerk

Bijlage

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
ENNIA

Geachte heer Pisas, geachte mevrouw Van Huffelen,

Op 18 juli 2023 informeerde de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de Tweede Kamer over de stand van zaken van de herfinanciering van de in de periode 2020-2022 aan Curaçao, Aruba en Sint Maarten verstrekte liquiditeitssteunleningen.¹ Nederland biedt de landen volledige herfinanciering aan, maar stelt de landen voorwaarden om te kunnen herfinancieren tegen een lage rente gebaseerd op de rente die de Nederlandse Staat betaalt.

Voor Curaçao en Sint Maarten is de voorwaarde voor een lage rente een door Nederland als financieel solide en duurzaam beoordeelde afspraak over de oplossing voor de financiële problemen bij pensioenverzekeraar ENNIA. Over deze oplossing zou inmiddels op ambtelijk niveau op hoofdlijnen een akkoord zijn bereikt tussen Nederland, Curaçao, Sint Maarten, en de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) als toezichthouder en huidige bestuurder van ENNIA. Dit hoofdlijnenakkoord wordt in de komende dagen aan de besturen van Curaçao, Sint Maarten en Nederland ter besluitvorming voorgelegd.

Het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) is tot op heden niet betrokken bij (de totstandkoming van) het hoofdlijnenakkoord, maar is in verband met zijn wettelijke taak als toezichthouder op de overheidsfinanciën van Curaçao en Sint Maarten wel recentelijk mondeling en vertrouwelijk geïnformeerd over de voorgestelde oplossing. Deze informatie is voor het Cft aanleiding om u, voordat besluitvorming over het hoofdlijnenakkoord plaatsvindt, zijn zorgen te uiten over de voorgestelde oplossing.

¹ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Toezegging informeren over stand van zaken herfinanciering, d.d. 18 juli 2023. Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 36 200 IV, nr. 91.

De voorgestelde oplossing bestaat uit een herkapitalisatie van ENNIA met (achtergestelde) leningen van de landen Curaçao en Sint Maarten. Nederland financiert deze leningen (volledig) aan de landen. Het totale pakket door Nederland te verschaffen leningen zou circa ANG 1,2 miljard bedragen en zal, met name voor Curaçao, een aanmerkelijke verhoging van de overheidsschuld tot gevolg hebben.²

Op grond van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) is de opbouw van de overheidsschuld van Curaçao en Sint Maarten begrensd door de rentelastnorm.³ Deze norm is in de wet opgenomen om een onhoudbare schuldpositie voor de landen te voorkomen en schrijft voor dat de rentelasten van de collectieve sector van het land niet meer mogen bedragen dan 5 procent van de gemiddelde gerealiseerde gezamenlijke inkomsten van de collectieve sector van het land, over de drie jaren voorafgaand aan het jaar waarin de begroting is of wordt ingediend.⁴ Eenzelfde norm is opgenomen in de Comptabiliteitsverordeningen van Curaçao en Sint Maarten.

Met de voorgestelde oplossing en verhoging van de overheidsschuld van de landen, gecombineerd met de waarschijnlijke herfinanciering van de leningen voor liquiditeitssteun, is de verwachting dat Curaçao de rentelastnorm direct danwel zeer snel zal overschrijden. Een uitleg waarbij te betalen rentelasten van het land worden gecompenseerd door te ontvangen rentebaten van ENNIA is naar oordeel van het Cft niet in overeenstemming met de wet- en regelgeving. Bovendien zou Curaçao door de toegenomen rentelasten de komende jaren ernstig beperkt worden om de nodige economisch rendabele investeringen te financieren. Tevens zou de schuldquote hierdoor aanzienlijk toenemen. Dit nog afgezien van de financiële en governance risico's die Curaçao en Sint Maarten, in de voorgestelde oplossing als aandeelhouders en achtergestelde leningverstrekkers, zullen lopen.

Het Cft heeft begrip voor het oordeel dat de problemen bij ENNIA in potentie een groot risico vormen voor de begrotingen van Curaçao en Sint Maarten.⁵ Het Cft constateert echter ook dat de voorgestelde oplossing deze risico's niet a priori wegneemt, terwijl juist wel (mogelijk langjarige) beperkingen in investeringsmogelijkheden zullen optreden. Het Cft begrijpt dat meerdere oplossingsrichtingen zijn overwogen die een minder zware wissel zouden trekken op de overheidsfinanciën van Curaçao.

² Per eind 2022 bedraagt de overheidsschuld van Curaçao ANG 4.144 miljoen en van Sint Maarten ANG 1.109 miljoen. CBCS, Economic Bulletin June 2023.

³ Artikel 15 lid 1 sub c van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten.

⁴ Artikel 1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten.

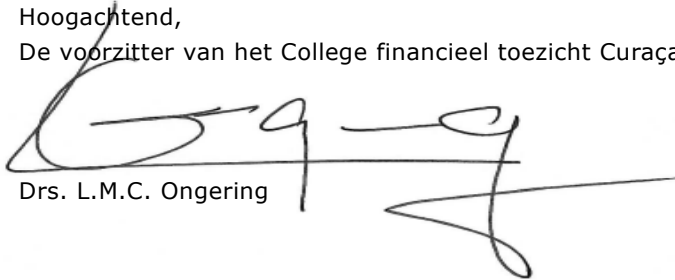
⁵ Afschrift van brief aan de minister-president van Sint Maarten inzake het aanbod voor herfinanciering van de liquiditeitsleningen, d.d. 18 juli 2023. Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 35 420, nr. 527. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, kenmerk 2023-0000417080, Reactie op uw brief inzake de herfinanciering van de liquiditeitsleningen, d.d. 18 juli 2023.

Kenmerk
Cft 202300073
Blad
3/3

Het Cft geeft u nadrukkelijk in overweging deze en andere oplossingsrichtingen voor de problemen bij ENNIA te (her)overwegen, vooral met het oogmerk om toe te werken naar duurzame overheidsfinanciën.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L.M.C. Ongerling', written over a horizontal line. The signature is stylized and extends to the right of the line.

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Sint Maarten
De minister van Financiën van Nederland
De minister van Financiën van Curaçao
De minister van Financiën van Sint Maarten